

Warszawa, 12-03-2025 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

**Wydział do spraw Żołnierzy i
Funkcjonariuszy**

WZF.7040.17.2024.WK

Pan

Andrzej Kołodziejski

Przewodniczący Rady Krajowej Sekcji

Służby Więziennej NSZZ „Solidarność”

sw@solidarnosc.org.pl

Szanowny Panie Przewodniczący,

uprzejmie informuję, że Rzecznik Praw Obywatelskich zapoznał się z wnioskiem Rady Krajowej Sekcji Służby Więziennej NSZZ „Solidarność” z dnia 14.05.2024 r. nr KS.28.2024.AK dotyczącym wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie § 2 ust. 2 w zw. z § 9 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 marca 2022 r. w sprawie dodatków o charakterze stałym do uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy Służby Więziennej (Dz.U. z 2022 r. poz. 663) z art. 32 Konstytucji RP, określającym zasadę równego traktowania i zakaz dyskryminacji.

Wymaga wyjaśnienia, że Rzecznik działa na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. - Dz. U. z 2024 r., poz. 1264 z późn. zm.). Zgodnie z jej art. 1, Rzecznik stoi na straży wolności i praw człowieka i obywatela, określonych w Konstytucji oraz w innych aktach normatywnych, w tym realizacji zasady równego traktowania. Rzecznik bada, czy wskutek działania lub zaniechania

organów, organizacji i instytucji, obowiązanych do przestrzegania i realizacji praw i wolności, nie nastąpiło naruszenie prawa lub zasad współżycia i sprawiedliwości społecznej. Czynności przewidziane w ustawie Rzecznik może podjąć, jeżeli poweźmie wiadomość wskazującą na naruszenie praw i wolności obywatela, ale dopiero po wykorzystaniu przez obywatela zwykłego trybu postępowania. Zatem RPO jest specyficzną instytucją kontrolną i tylko w takim charakterze, w granicach wyznaczonych ustawą kompetencji działa. Nie należy do zakresu jego działań udzielanie tego rodzaju pomocy prawnej, jaką świadczą adwokaci i radcowie prawni, zarówno w formie porad, ocen i opinii prawnych, jak również zastępstwa osób zainteresowanych w prowadzeniu ich spraw przed odpowiednimi urzędami i sądami na przewidzianej dla takich spraw zwykłej drodze prawnej. Katalog działań, do podejmowania których Rzecznik jest uprawniony w razie stwierdzenia naruszenia praw i wolności obywateli zawiera art. 14 i 16 ustawy o Rzeczniku. Są to albo środki proceduralne, jak np. wniosek do Trybunału Konstytucyjnego czy kasacja, albo o charakterze perswazyjnym, jak wystąpienie. Rzecznik w swoich działaniach kieruje się zasadą subsydiarności, co oznacza, że nie podejmuje interwencji, dopóki obywatel nie wykorzysta wszystkich dostępnych środków prawnych.

Odpowiadając na pismo informuję, że Rzecznik Praw Obywatelskich wystąpił do Ministra Sprawiedliwości z prośbą o zbadanie przedstawionego problemu i rozważenie zmiany przepisów w opisywanym zakresie. Wystąpienie to ma charakter generalny i od Ministra zależy sposób jego rozwiązania. Jeżeli Pan Przewodniczący nie podziela tej drogi postępowania to informuję, że zgodnie z art. 188 pkt 3 Konstytucji RP, Trybunał Konstytucyjny orzeka w sprawach zgodności przepisów prawa, wydawanych przez centralne organy państwowe, z Konstytucją, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi i ustawami. Z kolei, art. 191 ust. 1 pkt 4 Konstytucji RP stanowi, że z wnioskiem w sprawach, o których mowa w art. 188, do Trybunału Konstytucyjnego wystąpić mogą ogólnokrajowe organy związków zawodowych oraz ogólnokrajowe

władze organizacji pracodawców i organizacji zawodowych. Z powyższego wynika, że z takim wnioskiem może samodzielnie wystąpić ogólnokrajowa organizacja związkowa.

Zaznaczam także że obywatele po spełnieniu określonych wymogów mogą dochodzić swoich praw na podstawie skargi konstytucyjnej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (tekst jedn. – Dz. U. z 2019 r., poz. 2393). Przepisy w tym zakresie są uregulowane w art. 53 oraz od art. 76 do art. 80 niniejszej ustawy.

Mam nadzieję, że w świetle powyższych wyjaśnień zechce Pan Przewodniczący zrozumieć i uznać metody działań Rzecznika. Jednocześnie przepraszam za tak późne udzielenie odpowiedzi.

zał. 1 – wystąpienie do Ministra Sprawiedliwości

Z poważaniem

Wojciech Kardacz

Ekspert prawny

/-wydano i podpisano elektronicznie/